

Lokalt avtal med SACO om arbetstid för lärare m fl vid Lunds universitet.

Syfte

Arbetstiden för lärarna ska disponeras så att utbildning och forskning av hög kvalitet kan genomföras och så att verksamheten kan utvecklas och förändras utifrån behov och ställda krav. Avtalet syftar också till att skapa bra arbetsförhållanden för universitets lärare. Målet bör också vara att skapa balans i arbetstidens fördelning över kalenderåret.

Det är en gemensam uppgift för ledningsorganisationen på alla nivåer, för anställda lärare, övrig personal och de fackliga organisationerna att verka för en god arbetssituation och en god arbetsmiljö. Institutionsledningarna/motsvarande har dock genom sin direkta arbetsledning ett särskilt ansvar för dessa frågor. Genom att skapa goda arbetsförutsättningar tryggas långsiktigt goda inlärningsförutsättningar för studenterna, en effektiv och konkurrenskraftig forskning, den egna kompetensutvecklingen och en ändamålsenlig administration.

Bemanningsplaneringen ska grundas på en realistisk bedömning av vilken faktisk tid som krävs för att fullgöra olika arbetsuppgifter väl. Vid uppföljning och utvärdering av verksamhet ska arbetsfördelningen särskilt uppmärksammas för att förbättra bemanningsplaneringen.

1 § Bemyndigande

Avtalet sluts med stöd av 1 kap 4 § ALFA-T med bilaga 5.

2 § Tillämpningsområde

Detta avtal gäller lärare och i tillämpliga delar vissa andra anställningar (se nedan) vid Lunds universitet vilka omfattas av ALFA-T.

Avtalet ersätter bestämmelserna i ALFA-T, bilaga 5 samt 4 kap ALFA-T med undantag för 1-3 §§. Om parterna vid förhandling om nytt avtal inte kommer överens tillämpas dock ALFA-T, bilaga 5.

Med lärare avses anställda enligt universitetets föreskrifter rörande anställning av lärare, 1 § (dnr LS 2010/771).

Avtalets arbetstider tillämpas även, med de begränsningar som anges i detta avtal, högskoleförordningen eller i annan författning, för följande anställningar: amanuens (som undervisar), klinisk assistent, doktorand samt assistent med utbildningsbidrag.

3 § Årsarbetstid (per kalenderår)

Den totala årsarbetstiden är:

1700 timmar för arbetstagare med 35 semesterdagar (fr o m det år läraren fyller 40 år)

1732 timmar för arbetstagare med 31 semesterdagar (fr o m det år läraren fyller 30 år)

1756 timmar för arbetstagare med 28 semesterdagar (t o m det år läraren fyller 29 år)

Samtliga förekommande arbetsuppgifter för en lärare ska inrymmas i årsarbetstiden. Den tid som åtgår för uppdrag som t ex prefekt och studierektor regleras inte i detta avtal. Detta regleras i den enskilda överenskommelse om uppdrag som träffas.

4 § Arbetsuppgifternas fördelning

Utgångspunkten för fördelning av årsarbetstiden för lärare ska vara att utnyttja tillgängliga resurser på för verksamheten bästa sätt och skapa en god balans mellan en lärares olika arbetsuppgifter och mellan olika kategorier av lärare. Målet bör också vara att skapa balans i årsarbetstidens fördelning över kalenderåret.

Fördelningen av arbetsuppgifterna (personalplan) kan ske i en dokumenterad flerårsplan på högst tre år, dock längst inom gällande anställningstid, där omfattningen av olika arbetsuppgifter kan variera över tiden. Alla lärare förutsätts i ett sådant perspektiv kunna medverka i utbildning på grundnivå och avancerad nivå.

Görs fördelningen av arbetsuppgifter i en kortare planeringsperiod, dock minst omfattande ett år, kan omfattningen av arbetsuppgifter inte fördelas mellan olika kalenderår. Oavsett vilket tidsperspektiv som används vid planeringen får inte årsarbetstiden enligt 3 § överskridas.

Utöver utbildningsinsatser ska utrymme ges för forskning, pedagogiskt och konstnärligt utvecklingsarbete, kompetensutveckling och att följa utvecklingen inom egna ämnet. Även administrativa arbetsuppgifter kan ingå.

Utrymme för forskning ska normalt ges enbart till vetenskapligt kompetenta lärare, det vill säga de som avlagt doktorsexamen eller på annat sätt bedöms ha denna behörighet. Även adjunkter antagna till forskarutbildning bör ges utrymme för forskning.

Lärare inom konstnärlig verksamhet ska normalt ges utrymme för konstnärligt utvecklingsarbete.

Vid planering av arbetstiden ska särskild hänsyn tas till ledande uppgifter för utbildning och forskning såväl inom ämnet som i övrigt. Detsamma gäller för ansvar som huvudhandledare eller biträdande handledare för studerande i forskarutbildningen. Se även 3 §, andra stycket.

Som riktlinjer för arbetsuppgifternas fördelning gäller följande:

Professor, gästprofessor, adjungerad professor

En professor ska normalt ägna huvudparten av sin årsarbetstid åt forskning samt delta i utbildning och handledning av forskarstuderande. En professor bör även delta i undervisning inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå.

Seniorprofessor

Arbetsuppgifterna för en seniorprofessor regleras i den enskilda överenskommelse som träffas. En seniorprofessor ska normalt ägna huvudparten av sin årsarbetstid åt forskning. En seniorprofessor kan även delta i undervisning inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå samt utbildning och handledning av forskarstuderande.

Universitetslektor

En universitetslektor ska normalt ägna sig åt både utbildning och forskning.

Den del av årsarbetstiden som används för utbildning ska normalt uppgå till i genomsnitt högst 70 % för planeringsperioden. Övriga arbetsuppgifter ska normalt uppgå till minst 30 % av arbetstiden varav minst 20 % ska avse forskning och kompetensutveckling.

Postdoktor, biträdande universitetslektor, forskarassistent

En postdoktor, biträdande universitetslektor och forskarassistent ska ägna huvudparten av sin årsarbetstid åt forskning.

Det ska ges möjlighet till högskolepedagogisk utbildning och att vara verksam inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå för att kunna meritera sig för anställning som universitetslektor och professor (se universitetets föreskrifter rörande anställning av lärare, 22 §).

Universitetsadjunkt

En universitetsadjunkt ska normalt ägna huvudparten av sin årsarbetstid åt utbildning.

Den del av årsarbetstiden som används för utbildning ska normalt uppgå till i genomsnitt högst 80 % för planeringsperioden. Övriga arbetsuppgifter ska normalt uppgå till minst 20 % av arbetstiden varav minst 10 % ska avse kompetensutveckling, vari forskarutbildning kan ingå där så är relevant.

5 § Kompetensutveckling

Varje enskild lärare ska under en flerårsperiod garanteras viss tid för egen kompetensutveckling. Denna ska planeras och dokumenteras i samråd mellan arbetstagare och arbetsgivare och kan sammanföras till längre sammanhängande perioder eller läggas ut mera kontinuerligt under perioden.

Lärare bör stimuleras att meritera sig. I den mån detta är ekonomiskt möjligt bör sådan lärare, beredas utrymme för återkommande sammanhängande perioder för forskning, forskarutbildning eller kompetensutveckling. Utrymme för högskolepedagogisk utbildning ska vid behov ges.

En kompetensutvecklingsplan ska finnas för varje lärare om det inte finns särskilda skäl däremot. En kompetensutvecklingsplan är normalt flerårig. De resurser som avsätts för kompetensutveckling ska användas på ett sätt som stämmer överens med denna plan så att de positiva konsekvenser för verksamhet och anställd som är avsedda kan uppnås.

I utvecklingssamtal ska en uppföljning och revidering av planen göras.

6 § Personalplan

Planeringen av årsarbetstiden ska ske i samråd med berörd lärare. Denna dialog är en viktig förutsättning för en god arbetsmiljö. Avvägningar ska göras utifrån lärosätets uppdrag, verksamhetens krav, dess ekonomiska förutsättningar och en helhetssyn på lärarens arbetsuppgifter och arbetssituation.

Planering ska genomföras för varje kalenderår och resultera i en personalplan för varje enskild lärare baserad på institutionens verksamhetsmål samt utbildnings- och forskningsuppdrag och en helhetssyn på lärarens samlade vetenskapliga, pedagogiska och övriga kompetens. Arbetsfördelningen ska beakta lärarens behov av balans mellan de uppgifter som är förenade med anställningen och behov av kompetensutveckling.

I personalplanen regleras omfattningen av och innehållet i arbetsskyldigheten, d v s omfattning och förläggning av arbetsuppgifter inom undervisning, handledning, forskning eller konstnärligt utvecklingsarbete, kompetensutveckling och övrigt arbete, såsom administrativt arbete, deltagande i planering och utvärdering, ledning av viss verksamhet eller samverkan med det

omgivande samhället. Den tid som avsätts för olika arbetsuppgifter ska anges i tid som sammanlagt uppgår till den aktuella årsarbetstiden.

Vid fastställande av arbetsuppgifternas omfattning och fördelning ska hänsyn tas till arbetsuppgifternas karaktär och svårighetsgrad samt lärarens kompetens och erfarenhet inom det aktuella ämnesområdet samt till respektive arbetsuppgifters finansieringsförutsättningar. När en förändring av personalplan är påkallad ska den genomföras i samråd med berörd lärare och hänsyn ska tas till den enskilde lärarens önskemål.

Det föreligger variationer i undervisningens karaktär mellan olika utbildningsområden och begrepp som t ex lektionsundervisning kan ha olika innebörd inom olika delar av universitetet. En konsekvens av detta är att generella beräkningsgrunder för tidsåtgång för olika typer av undervisning är svåra att fastställa. Vid beräkning av tidsåtgång för den enskilde lärarens medverkan i undervisningen ska hänsyn bl a tas till: undervisningens och examinationens uppläggning och metod, kursens svårighetsgrad och nivå samt för- och efterarbete.

Utgångspunkt vid fördelning av undervisningsuppgifterna är att en undervisningstimme (45 minuter), inklusive för- och efterarbete, ska omräknas till 2-7 klocktimmar. Vid föreläsning/lektion används normalt faktorn 4, dock lägst faktorn 3. När det ingår examination används lägst faktorn 4. För det konstnärliga området kan annan omräkningsfaktor användas.

Lärare som i huvudsak har undervisningsuppgifter ska inte åläggas mer sådana uppgifter än vad som angetts i den generella reglering som tidigare gällt för den som innehade sådan anställning (se ALFA-T, bilaga 5, 5 §).

Lärares personalplan utarbetas i god tid, dokumenteras och fastställs av prefekt/motsvarande.

7 § Närvaro på arbetsplatsen

Lärare ska vara närvarande på arbetsplatsen i den omfattning verksamheten och arbetsuppgifterna kräver. Även övriga lärares, andra anställdas och studenternas tillgång till kontakt med läraren, exempelvis genom mottagningstid, ska beaktas. För att bidra till verksamhetens utveckling, en god arbetsmiljö och goda studievillkor för studenterna ska läraren delta i och vara delaktig i de möten och aktiviteter som institutionen/motsvarande genomför eller anordnar.

Om en lärare, under övrig tid kommer att vara frånvarande från arbetsplatsen ska hon/han till prefekten anmäla på vilken adress hon/han är anträffbar, om hon/han inte är anträffbar på sin ordinarie bostadsadress.

8 § Övertid och mertid

En lärares arbetsuppgifter ska planeras på sådant sätt att samtliga arbetsuppgifter inryms inom årsarbetstiden. Mertid eller övertid utöver den totala årsarbetstiden ska normalt inte förekomma. Mertid eller övertid ska vara beordrad eller godkänd i efterhand av prefekt/motsvarande.

Om särskilda behov av att utföra vissa inte planerade arbetsuppgifter uppkommer ska i första hand en omfördelning av arbetsuppgifterna göras. Om det under kalenderåret uppkommer särskilda behov av att lärare fullgör arbetsuppgifter utöver de som är planerade inom ramen för årsarbetstiden har prefekt rätt att begära mertid med högst 175 klocktimmar eller övertid med högst 150 klocktimmar per kalenderår. Begränsningsperioden för beräkning av mertid och övertid är kalenderåret. Under ett kalenderår får den uttagna mertiden och övertiden sammanlagt för en lärare vara högst 200 timmar.

Mertid och eller övertid regleras normalt en gång per kalenderår i samband med årsbokslutet, men ska stämmas av vid vårterminens slut för eventuella åtgärder inför höstterminen.

Lärare som är partiellt sjukskriven, partiellt ledig med stöd av lag eller för vård av barn är inte skyldig att arbeta mertid eller övertid. Lärare som är delpensionsledig är skyldig att arbeta högst 25 timmar mertid och högst 25 timmar övertid per kalenderår.

Doktorand, assistent med utbildningsbidrag, amanuens och klinisk assistent kan inte åläggas arbete på övertid.

För arbetstid för forskning, forskarutbildning eller kompetensutveckling och eget konstnärligt utvecklingsarbete, som lärare själv förfogar över, utbetalas ingen mertids- eller övertidsersättning.

Ersättning för övertid ges i form av pengar (övertidstillägg) eller i form av ledighet (kompensationsledighet) senast inom nästföljande kalenderår. Kompensationsledighet ges om läraren själv önskar det och prefekten bedömer det som möjligt med hänsyn till verksamhetens krav.

Vid beräkning av mertidstillägg/övertidstillägg respektive kompensationsledighet tillämpas reglerna i ALFA-T, 4 kap 11-12 §§ och 23-24 §§.

9 § Kvälls- och helgundervisning

För kvällsundervisning efter klockan 18.00 samt för undervisning på lördagar och söndagar utgår lönetillägg enligt gällande lokalt avtal om arvoden för timundervisning samt för kvälls- och helgundervisning.

10 § Semesterns förläggning

Utöver det som följer av semesterlagen ska i fråga om semesterns förläggning följande gälla.

Årssemestern förläggs i en följd till sommaren med början måndagen som infaller efter midsommarhelgen, såvida inte annat skriftligen överenskommes mellan prefekt och enskild arbetstagare i god tid före semesterns påbörjande. Denna bestämmelse tillämpas inte för doktorand, assistent med utbildningsbidrag, amanuens och klinisk assistent.

11 § Årsarbetstid vid sjukfrånvaro och ledighet

Vid sjukfrånvaro och ledighet minskas årsarbetstiden i relation till sjukfrånvarons och ledighetens omfattning. Därvid ska om möjligt lärarens personalplan omdisponeras så att konsekvenserna för verksamheten och för läraren minimeras.

12 § Förhandlingsordning

Personalplanerna ska upprättas i god tid före kalenderårets början och därefter delges arbetstagarna senast två veckor innan de lokala arbetstagarorganisationerna underrättas. Läraren har möjlighet att diskutera sin personalplan direkt med prefekten eller kontakta sin arbetstagarorganisation.

Innan beslut om personalplan fattas ska berörd lokal arbetstagarorganisation tillställas planen. Begär inte den lokala arbetstagarorganisationen förhandling inom nedan angiven tid får arbetsgivaren besluta om personalplan. Påkallar arbetstagarorganisationen förhandling i frågan inom tio arbetsdagar från datum för mottagande gäller följande bestämmelser.

Vid oenighet mellan prefekt och lokal arbetstagarorganisation om tillämpningen av detta avtal ska prefekten hänskjuta frågan till dekanen. I den händelse överenskommelse då inte kan träffas mellan dekan och lokal arbetstagarorganisation ska ärendet överföras till universitetsförvaltningen. I avvaktan på att ärendet förhandlas på fakultetsnivå eller inom universitetsförvaltningen får prefekten interimistiskt besluta i frågan i brådskande fall.

Denna förhandlings- och informationsskyldighet ersätter arbetsgivarens förhandlings- och informationsskyldighet enligt MBL.

13 § Avtalsperiod

Detta avtal gäller fr o m den 1 juli 2012 och tillsvidare under ALFA-T:s giltighetstid med tre månaders uppsägningstid. Avtalets bestämmelser om personalplan tillämpas första gången för kalenderåret 2013.

Lunds universitet

SACO-S

Ingalill Rahm Hallberg

Anneli Carlsson